

[alla nr av MVG](#)

MVG

Information från Miljösamverkan Västra Götaland
nr 13 oktober 2003

[Cisterner - många att granska](#)

[Verksamhetsplanen för 2004 fastställd](#)

[Tillsynskampanj fordonstvättar!](#)

[Behövs samverkan mellan räddningstjänst, miljökontor och stadsbyggnadskontor?](#)

[Om farligt avfall på upptaktsdagar](#)

[Kontakta oss](#)

[MVG](#)

Cisterner - många att granska

Det finns starka miljömässiga motiv till Miljösamverkans delprojekt om cisterner. Så här säger t.ex. Naturvårdsverket på sin webbplats:

"Oljeutsläpp inne på land, t ex i samband med tankbilsolyckor eller läckage från oljecisterner, kan vålla skador som visserligen är begränsade till ett litet område men som består mycket långt in i framtiden och är näst intill omöjliga att reparera. I den syrefattiga miljön under jordytan bryts oljekolväten ned ytterligt långsamt. Risken är därför stor att oljan med tiden tränger ned till grundvattnet, som i så fall kan bli obrukbart som dricksvatten under sekler framöver."

Till stöd för den viktiga uppgiften att verka för säker hantering av oljor och kemikalier i cisterner har därför nu en Cisterntillsynshandledning tagits fram.

Handledningen presenterades på en välbesökt och uppskattad kurs- och upptaktsdag i Skövde den 11 september.

Då fick deltagarna också många exempel på risker och problem med cisterner, viktig kunskap att ha med sig i tillsynen. Bland annat visades många pedagogiska, i vissa fall avskräckande, bilder av Nils Holmberg (RagnSells Specialavfall), Jonas Neu (Karlstads miljökontor) och Wejne Hermansson (Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund).

En del av de här exemplen planerar vi att lägga upp på Miljösamverkans webbplats, som alltså kommer att fungera som ett komplement till handledningen.

Tillsynskampanj

Under oktober till december genomförs, med handledningen som stöd, en tillsynskampanj då varje miljökontor förväntas inspektera cisterner på följande slags objekt

- 1 Villatank inom vattenskyddsområde
- 2 Annan verksamhet med diesel/olja inom vattenskyddsområde
- 3 Lantbruk
- 4 Flerfamiljshus
- 5 Verkstadsföretag eller annan industri
- 6 Åkeri eller entreprenadföretag (gräv, schakt etc.)

1 - 2 inspektioner per kategori, totalt 6 - 12 inspektioner per miljökontor.

Syftet med kampanjen är alltså inte att försöka göra en heltäckande granskning av cisternerna i länet, mycket långt därifrån. Bara inom jordbruket beräknas det finnas 15 - 20 000 gårdscisterner i länet. Därtill kommer alla andra slags verksamheter och alla andra slags cisterner.

Nej syftet är i stället att miljökontoren ska lära sig cisterntillsyn, samtidigt som kampanjen kan ge en fingervisning om vilka slags cisterner det kan vara viktigt att prioritera för tillsyn framöver.

Genom att delta i kampanjen blir man bekant med frågorna, och ska lättare kunna ta med granskning av cisterner i samband med ordinarie miljötillsyn på bl.a. de verksamheter som nämndes ovan.

1 juli 2004

Dessutom är det så att det finns ett särskilt behov av att rusta sig med kunskaper och erfarenhet av cisterntillsyn just nu. Senast vid halvårsskiftet nästa år måste nämligen massor av befintliga cisterner ha genomgått den obligatoriska återkommande kontrollen första gången. Det gäller gårdscisterner och andra utomhuscisterner ovan mark på mellan 1 och 10 kubikmeter för diesel, eldningsolja eller spillolja som varit i bruk sedan 1 november 1999 eller tidigare. Detta till följd av de nya regler som infördes 2000 i Naturvårdsverkets föreskrifter.

Nu är det inte miljökontoren som ska genomföra dessa kontroller, det är kontrollföretag med särskild kompetens, s.k. ackrediterade kontrollorgan som ska anlitas för detta. Men det är miljökontoren som ska utöva tillsyn över att så sker, att cisternägaren beställer kontroll, och sedan skickar en kopia av kontrollrapporten till miljökontoret.

Miljökontoren ska, även om de inte som kontrollorganen behöver fördjupa sig i alla tekniska detaljer, granska alla kontrollrapporter som

kommer in, och vid behov tillse att cisterninnehavarna rättar till de brister som kan ha upptäckts.

Inte bara brandfarliga varor

För cisterner med brandfarliga varor finns alltså särskilda regler om bland annat återkommande kontroll, men många andra slags kemikalier än oljor kan naturligtvis ge svåra miljöskador, om de genom läckage eller olyckor slipper ut ur sina cisterner. Det kan t.ex. gälla olika slags råvaru- och produkttankar på industrier. För dessa finns i allmänhet inga specialregler, och det är alltså viktigt att de blir föremål för tillsyn av miljökontoren, eller av Länsstyrelsen i de fall de finns på verksamheter där Länsstyrelsen har tillsynsansvaret.

Tanken är att handledningen, inte alls bara under tillsynskampanjen utan också framöver, ska vara ett stöd för handläggning av cisternärenden och tillsyn av såväl cisterner för brandfarliga varor som av andra cisterner.

Byggnadsnämnden och räddningstjänsten

Utöver miljökontoren berörs, för brandfarliga varor, också kommunernas byggnadsnämnder och räddningstjänster. För större cisterner, eller för mer riskabel hantering, exempelvis av bensin, krävs tillstånd av byggnadsnämnden, och tillsynen över sådana cisterner har räddningstjänsten.

Handledningen tar upp också dessa frågor, även om den har sin tyngdpunkt på de frågor som gäller miljökontorens ansvarsområde.

Lasse Lind

[Till Innehåll](#)

Verksamhetsplanen för 2004 fastställd

Styrgruppen har nu fastställt verksamhetsplanen för Miljösamverkan Västra Götaland 2004. Beslutet gäller under förutsättning att huvudmännen bedömer det viktigt med projektsamverkan även nästa år, och därför skjuter till de pengar som behövs.

Vi återkommer med en lite utförligare beskrivning av några av

delprojektet i kommande nummer av MVG, och nöjer oss här med en kort översikt över de delprojekt som verksamhetsplanen 2004 omfattar:

Nya delprojekt 2004

1. Kemikalietillsyn

I detta delprojekt planeras en gemensam tillsynskampanj under september - december riktad mot en eller några konsumentprodukter i handeln. Vilka produkter är ännu inte bestämt.

2. Vattenskyddsområden

Miljökontoren har ett tillsynsansvar för vattnets kvalitet, ur livsmedelssynpunkt, för bedömningar av olika verksamheter inom skyddsområden samt för att tillse att skyddsområden med adekvata skyddsföreskrifter fastställs. En samverkan med livsmedelstillsynen (som inte hör till Miljösamverkans arbetsområde) bör eftersträvas i detta delprojekt som under 2004 ska resultera i en vägledning, medan det kan bli aktuellt med en tillsynskampanj först 2005

3. Verksamhetsavfall

En tillsynskampanj planeras under september-november. Hur avfallsproducenterna behandlar avfallet så att farligheten minskar, samt hur de minskar mängderna avfall som uppkommer, källsorterar och återvinner så mycket som möjligt av återstoden hör till det som tillsynen kan inriktas på.

4. Fritidsbåtshamnar

Det här rör naturligtvis inte riktigt alla kommuner i länet, men bra många. Vårt län ligger ju vid såväl kusten som Vänern och Vättern. Dalslands- och Göta kanal gör att ytterligare kommuner berörs. Rening av spolvatten, hantering av kemikalier, avlopp, latrinmottagning och avfall hör till frågor som det finns behov av vägledning kring.

Delprojekt från 2003, med ny inriktning 2004

5. Farligt avfall

2003 var delprojektet inriktat på transportörer av farlig avfall. 2004 blir det bilskrotar som står i fokus för en tillsynskampanj under april - juni.

6. Egenkontroll och systemtillsyn

Efter utvärdering av det som gjorts tidigare förväntas inriktningen under 2004 främst avse egenkontroll och systemtillsyn vid mindre verksamheter.

7. Inomhusmiljö

Inriktas på egenkontroll, på bl.a. skolor och förskolor.

Delprojekt som fortsätter från 2003

8. Behovsutredningar och tillsynsplaner

Vi fortsätter att undersöka och diskutera olika metoder för behovsutredning och tillsynsplanering. Vi siktar på att mot slutet av året

kunna skriva ihop en vägledning för miljökontoren, med bra exempel och rekommendationer.

9. Biltvättar

Tillsynskampanjen som startar senare i höst fortsätter t.o.m. april 2004.

10. Cisterntillsyn

Projektgruppen lär i huvudsak avsluta sitt arbete i början av året, med en utvärdering av tillsynskampanjen hösten 2003, och vid behov en revidering av handledningen. För miljökontoren blir det, som framgår av annan artikel i detta nummer mycket arbete med cisterntillsyn under 2004.

Lasse Lind

Till Innehåll

Tillsynskampanj fordonstvättar!

Under perioden 1 december 2003 - 30 april 2004 erbjuds miljökontoren möjlighet att utöva tillsyn över fordonstvättar i en gemensam kampanj.

Kampanjen omfattar både stora och små anläggningar, för personbilar och större fordon. År 2005 närmar sig, vilket ju i Naturvårdsverkets allmänna råd 96:1 är en tidpunkt då vissa åtgärder skall ha genomförts av verksamheterna. Det är därför en anledning till att kampanjen är viktig att genomföra nu.

Miljösamverkan tillhandahåller en kort tillsynshandledning med en checklista som stöd för tillsynen (kommer under november månad). En kunnig projektgrupp finns också till hands för att svara på eventuella frågor.

Förutom miljöbalken och de allmänna råden kommer stöd att ges i ett gemensamt policydokument (det bygger på versionen från 1997 i dåvarande Älvsborgs län). Miljösamverkans rekommendation är att kommunerna i samband med denna kampanj fattar beslut om en policy för fordonstvättar, med utgångspunkt i vårt dokument. Det ger förutsättningar för en mer likartad bedömning av dessa verksamheter.

Cecilia Lunder

Behövs samverkan mellan räddningstjänst, miljökontor och stadsbyggnadskontor?

Miljösamverkans delprojekt Bränder och utsläppsberedskap har försökt belysa de fördelar och vinster som kan uppstå med ett gott samarbetsklimat mellan dessa aktörer.

Södra Älvsborgs räddningstjänstförbund, SÄRF, har deltagit i både informationsträffar och utbildningar som hållits för länets chefer och inspektörer. Sammankomsterna har bland annat syftat till att bana väg för ökad samverkan mellan räddningstjänst, miljökontor och stadsbyggnadskontor. Efter detta har egna initiativ tagits inom SÄRF. Förbundets miljökontor bjöds in till en information om räddningstjänstens kemorganisation och utsläppsberedskap som hölls på deras övningsplats utanför Borås i maj. Nu är det meningen att samverkan ska utvecklas lokalt i varje enskild kommun.

Ett första steg till utökad lokal samverkan har tagits i Ulricehamn. Räddningstjänsten har erbjudits att vara med vid systemtillsynstillfällen, som då hållits med huvudinriktning mot verksamhetens riskhantering. Dels ger detta ett enat ansikte ut mot verksamhetsutövaren, dels lär man känna varandra bättre genom att mötas i varandras yrkesroller.

Huvudsaken är att någon tar ett första initiativ till samverkan. Varför inte bjuda in till en informell fika för att träffa varandra och upptäcka vad den andra har för kunskaper och erfarenheter?

Ett gott samarbete mellan räddningstjänst och miljökontor är mycket värt när de olika organisationerna sätts på prov i verkliga händelser. Vi har alla mycket att vinna på ett gott samarbetsklimat!

Linda Nilsson, Miljö- och samhällsbyggnadskontoret i Ulricehamn

Tips! Inom kort skickar Miljösamverkans projektgrupp Bränder och utsläppsberedskap ut ett kort dokument med exempel på hur lokal samverkan kan planeras.

[Till Innehåll](#)

Om farligt avfall på upptaktsdagar

Under två dagar, i Göteborg och i Skövde, deltog ungefär 80 personer på våra upptaktsdagar om farligt avfall.

Vi som var där fick bland annat höra om bilskrotar, ett område där det händer mycket som påverkar miljökontoren (det är nu klart att det blir en tillsynskampanj för just bilskrotar till våren 2004, inom delprojekt farligt avfall), farligt gods och gammal asfalt med tjära (Jenny Mossdal från Göteborgs Miljöförvaltning gav en intressant historik om stenkolstjäran från gasverken, och berättade om hur de idag jobbar med frågan).

Jessica Christiansen berättade att RVF, Renhållningsverksföreningen, under hösten sätter igång ett nytt projekt som innebär att de ska ta fram en läsanvisning till sin egen "farligt avfall-lista" för förorenade massor (RVF Utveckling Rapport 02:09 "Bedömningsgrunder för förorenade massor"), vilket förstås är mycket positivt. Vi i projektgruppen berättade om tillsynskampanjen riktad mot transportörer av farligt avfall, och Eva Gullqvist från Länsstyrelsen (med i projektgruppen) uppdaterade oss om läget när det gäller "mellanlager-härvan" angående kylservicefirmor m.fl.

Bo Lannblad och Nadja Lindhe berättade att det i ett aktuellt länsprojekt ska det bli ordning och reda på farligt avfall på byggarbetsplatserna och minskade transporter.

Vi hoppas många miljökontor nu hoppar på tillsynskampanjen, som varar till och med november månad.

På vår webbplats hittar ni dokumentation från dagen, tillsynshandledningen m.m.

Cecilia Lunder

[Till Innehåll](#)

Kontakta oss

Arbetsgruppens medlemmar kan kontaktas för frågor och synpunkter på allt som rör Miljösamverkan.

Lasse Lind, projektledare. Tel 0532-714 47,
fax 0532-187 70, lind.lasse@SNABELAtelia.com

Cecilia Lunder , biträdande projektledare. Tel 031-60 58 95, fax 031-60 58 97 cecilia.lunder@SNABELAo.lst.se

Övriga deltagare i arbetsgruppen (tel och e-post):
Teres Byström, Miljö- och hälsoskyddskontoret, Skövde
0500-46 82 97, teres.bystrom@SNABELAskovde.se

Björn Närlundh, Miljöförvaltningen Göteborg
031-61 26 27, bjorn.narlundh@SNABELAmiljo.goteborg.se

Ilpo Borg, Miljö- och teknikförvaltningen. Lilla Edet
0520-65 96 67, ilpo.borg@SNABELAlillaedet.se

Camilla Björck, Miljö- och byggförvaltningen, Munkedal
0524-181 20 camilla.bjorck@SNABELAmunkedal.se

Monica Lundberg, Göteborgsregionens kommunförbund, GR
031-335 54 79, monica.lundberg@SNABELAgr.to

Gudrun Törnström, Länsstyrelsen (hälsoskyddsfrågor)
031-60 50 73, gudrun.tornstrom@SNABELAo.lst.se

Lotta Sahlin Skoog Länsstyrelsen (miljöskyddsfrågor) 031 - 60 50 19,
lotta.sahlin.skoog@SNABELAo.lst.se

Leif Olofsson, Västra Götalandsregionens miljösekretariat
033-17 48 25, leif.olofsson@SNABELAvregion.se

[Till Innehåll](#)

MVG

Ägare: Västra Götalandsregionen
Ansvarig utgivare: Peter Holmberg, Miljösekretariatet
tel 033-17 48 28
Redaktör: Lasse Lind tel 0532-714 47
Layout: Profil Communication, tel 0520-48 80 80

MVG finns också på Internet på
www.vgregion.se/miljo/miljosamverkan

Bidrag till nästa nummer vill vi ha senast 15 november
Antingen via e-post lind.lasseSNABELA@telia.com eller fax 0532-187
70

[Till Innehåll](#)

[Åter till Miljösamverkans startsida](#)

Inlagd/uppdaterad 2003-11-24 Informationsansvarig: [Lasse Lind](#)

Miljösamverkan Västra Götaland, Miljösekretariatet, Västra Götalandsregionen
Box 1726, 501 17 Borås, tel vx 033-17 48 00.